

Camil Petrescu, dramaturg

Pe lângă romane Camil Petrescu a scris și drame printre care amintim “Jocul ielelor”, “Danton”, “Bălcescu”, “Caragiale în vremea lui”, “Suflete tari”.

Până la forma definitivă opera a cunoscut variante, cea din 1930 pentru ca forma definitivă să fie publicată în 1957. Piesa are ca moto jocul ideilor, care este jocul ielelor.

Legat de geneza operei scriitorul amintea de un fapt divers, otrăvirea unei familii care venise la București cu mari planuri de îmbogățire, care nu se realizează. Acest fapt divers apare în piesă cu o semnificație sporită fiind vorba de sinuciderea familiei unui mare pianist ajunsă pe drumuri.

Subiectul este exprimat într-o mărturisire a autorului care era student la filozofie în 1916 și s-a întors de la o bătaie cu flori la Șosea. Atunci el a fost dezgustat de diferența între cei bogați și mutilați de război care stăteau pe margine și privea. Camil Petrescu spune “în ziua aceea s-a desprins în mine însuși autorul dramatic și într-o săptămână lucrând însetat zi și noapte am scris prima versiune din Jocul Ielelor care trebuia să fie drama imperativului violent și categoric al dreptății sociale.

În ce privește semnificația poeziei ea prezintă tragedia intelectualului cinstit , burghez, care s-a rupt de clasa sa și care caută în mișcarea muncitorească, socialistă o soluție pentru propriile sale probleme, pentru propriile sale contradicții interioare.

Acțiunea este declanșată de campania de presă susținută de Gelu Ruscanu, directorul ziarului socialist, dreptatea socială împotriva ministrului de justiție Șerban Saru Sinești, hoț și criminal. Campania este dusă de Gelu Ruscanu în numele ideii de justiție absolută, despre care el afirmă “numai ea poate închea conștiințele într-o luptă atât de grea ca a noastră.

Conflictul principal izbucnește în momentul în care Gelu Ruscanu vrea să publice scrisoarea, referitoare la crima lui Sinești. Publicării scrisorii i se opune militanții socialiști care voiau să obțină eliberarea lui Petre Boruga. De fapt avem o ciocnire între două idei: ideea de dreptate absolută, susținută de Gelu Ruscanu și care spunea că dreptatea este de-asupra noastră. Este una pentru toată lumea și pentru toate timpurile. Cea de a doua idee este susținută de Praidă care este adeptul dreptății de clasă impuse de cauza clasei muncitoare. Din aceste idei vedem că Gelu Ruscanu judecă oamenii în funcție de ideea sa despre o justiție universală deasupra mentalității realităților, pe când Parida apreciază utilitatea unui fapt în funcție de folosul pe care îl aduce clasei.

Cel care trăiește drama conștiințelor este Gelu Ruscanu. El este director al unei gazete socialiste și duce campania împotriva ministrului cu scopul de a-l determina să renunțe la portofoliu fiindcă este un asasin. Gelu avu în posesie un document de natură intimă în care se relatează cum Sinești a omorât-o pe bătrâna și bogata sa mătușă.

Campania se desfășoară în etape bine dozate, cititorii așteptând dezvăluirea senzaționalului. Drame lui Ruscanu este determinată de conflictul dintre concepția sa despre dreptate și de condițiile concrete de viață, care nu corespund imaginii teoretice. Ruscanu este o fire singuratică, orgolioasă, veșnic nemulțumit de ceea ce îi oferă oamenii din jur. Și-a făcut un ideal din imaginea tatălui său, Grigore Ruscanu. Tatăl nu este prezent în piesă, ci numai imaginea conturată de alte personaje care nu este în concordanță cu cea a fiului său. De la alte personaje aflăm că Grigore Ruscanu era lipsit de voință, pleda rar, deși era recunoscut. Gelu Rebreanu face parte din familia intelectualilor lui Camil Petrescu, care au văzut idei. El recunoaște: “eu am văzut ideile”. Drama celor care au văzut ideile este explicată de ?Pluciulescu?: “ cine a văzut ideile devine neom”. Ideile lui Ruscanu despre dreptatea absolută și despre absolutul în iubire se prăbușește: “o iubire care nu este eternă nu este nimic”. Eroul se va sinucide nu pentru că i s-a impus încetarea campaniei împotriva lui Sinești ci pentru că a descoperit identitatea tragică între el și tatăl său. Înaintea morții este frământat de o singură problemă, și anume: ce a gândit tatăl său înaintea de a muri.

VIATA DE LICEU

se traieste o singura data!